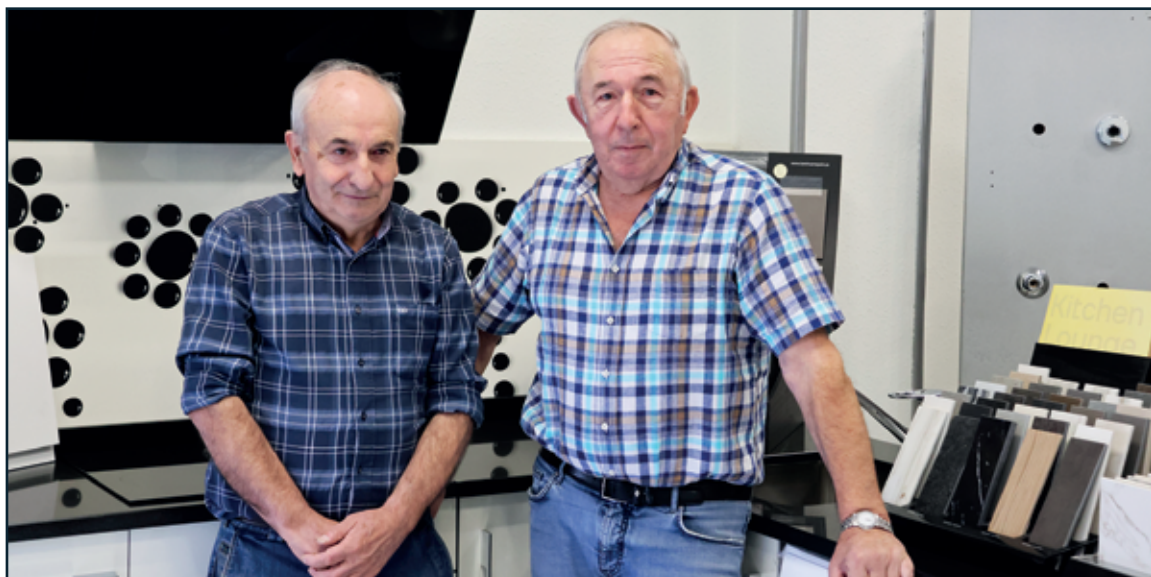

Bota egin dute Morkaikuko gurutzea

50 urteko ibilbideari agur

Jesus Goiogana eta Sabino Pagoaga, Pagoaga dendan.

Sabino Pagoagak 1975. urtean zabaldu zuen Pagoaga iturgintza. 25 urte zituen eta negozioari ekitea erabaki zuen, ilusio handiz. San Frantzisko kalean eduki zuen lehenengo lokala, ondoren Pedro Migel Urruzuno kalean, eta gero San Antolinen. Tailerra eta almazena han dituzte oraindik, baina badira hamahiru urte denda Pedro Migel Urruzuno kalera ekarri zutenetik berriro. Jesus Goiogana soldadutza egin ondoren hasi zen Sabinorekin lanean, 1976an. Ordurako hamar bat urte egin zituzten elkarrekin lanean Errosario kaleko Ibarzabal Iturgintzan. Han ikasi zuten ofizioa, eta han egin ziren lagun.

Iturgintza enpresa izan arren, gremio guztien koordinazio lanak ere egin dituzte, eta urterik oparoenetan 24 langile izatera ere iritsi ziren. Denetariko lanak egin dituzte 50 urtean. Ura badakigu zer den, eta hodiren bat apurtzen denean bizkor esku-hartu behar izaten da. Etxeetan ez ezik, baserri auzoetan eta enpresetan ere ibiliak dira lanean. 10-12 orduko lan jarduna ohikoa izan da eurentzat. Gaur egun lanbidea asko aldatu dela diote, beltzetik zurira: "Lehen 50 kiloko zemento zakuak bizkarrean hartuta ibiltzen ginen eskaileretan gora, etxe gehienetan ez baitzegoen igogailurik".

50 urteko ibilbide luzea egin dute Elgoibarren eta inguruko herrietan (Mendaro, Mutri-

ku...). Bata, Olatzekoa da eta bestea, Barinagakoa, baina Elgoibarren eman dituzte bizitzako ordu gehienak, eta herritartuta daude bata zein bestea. Dagoeneko iritsi zaie erretiroa hartzeko ordua. Pena dute, baina, erreleborik ez dutelako aurkitu: "Gaur egungo gazteek beste mota bateko lanak nahiago dituzte, eta ez dugu lekuakoa emango digun inor topatu". Uste dute epe laburrean arazo latza etorriko dela herrietan, negozio txiki guztiak ixten ari direlako.

Eskerrak ematea besterik ez zaie geratzen. Elgoibarren eta inguruko herrietan maitatuak sentitu dira, baloratuak, eta oso eskertuta daude. 50 urte asko dira, eta herritarrei eskerrak emanez jaitsiko dute pertsiana.

Eskerrik asko!

Argitaratzailea:

Babeslea: Laguntzaileak:

Aita Agirre Kulturgunea, 3, 3. ezk.
20870 ELGOIBAR

☎ 943 744 112 - 📞 688 655 658

Publizitatea: ☎ 943 743 704 - 📞 688 769 657

barren@elgoibarkoizarra.eus

barren.publi@elgoibarkoizarra.eus

www.barren.eus

BARREnek bere gain hartzen du espazio arazoengatik iragarkiak lekuz aldatzeko eskubidea. BARREnek ez du bere gain hartzen iritzi eta gutunen ataletan adierazitako enantzukizunik. **Koordinatzailea:** Ainhoa Andonegi. **Kazetariak:** Ainhoa Andonegi, Asier Orbea, Ainara Argoitia. **Hizkuntza arduraduna:** Ainara Argoitia. **Publizitatea:** Leire Rubio. **Maketatzailea:** Zaloe Arnaiz. **Atari digitaleko arlo teknikoaren arduraduna:** Aitor Lauzirika. **Administraria:** Amaia Arrizabalaga. **Kolaboratzaileak:** Edurne Izagirre, Ane Astiazaran, Naia Aizpurua, Ane Kortaberria, Leire Kerexeta, Izaro Etxegibel, Asier Guisasaola, Iker Lauzirika, Arkaitz Uranga, Irene Macazaga, Jose Ramon Cabrera, Nagore Cancio, Saioa Rodriguez, Paula Heras, Angel Ugarteburu, Andoni Segundo, Angel Mari Tobajas, Alaitz Almortza. **Inprimategia:** Gertu Koop.E. **Tirada:** 4.700 ale. **Lege gordailua:** SS-1.038/92 ISSN 1138-1855.

facebook.com/barrenaldizkaria

x.com/barreneus

instagram.com/barrenaldizkaria

youtube.com/@Elgoibarrennet

mastodon.eus/@barren@tkm.eus

Naia Aizpurua

Itaiako kidea

Matxismoaren eta faxismoaren aurrean kaleak hartu!

"Itaiatik argi dugu: azaroaren 25ean kaleak hartuko ditugu, erasotzaileen inpunitatearen aurka, matxismoaren normalizazioaren aurka eta emakume langileon bizitza aske eta duinaren alde"

Azaroaren 25a hurbiltzen ari da eta, egun horretan ere, kaleak hartu behar ditugu. Ez da egun sinboliko bat, ezta erritual hutsa ere: emakumeon aurkako indarkeria egiturazko arazo sozial eta politikoa dela gogoratzeko eguna da. Euskal Herrian azken asteotan gertatutako erasoek —Zarautzeko erailketa, Iruneko itotze saiakera, Iruñeko talde bortxaketa, Sarriquirengo bortxaketa edota Poliziaren inpunitatea— erakusten dute matxismoa ez dela salbuespena, baizik eta sistema baten ondorio zuzena.

Gizartean, gainera, gero eta gehiago hedatzen ari dira matxismoa ukatzen eta indarkeria normalizatzen duten diskurtso faxistak. Ez da kasualitatea: faxismoaren gorakadak emakumeon aurkako jarrera eta gorrotoa elikatzen ditu, gure zapalkuntza gutxietsiz eta gure borroka politikoa kriminalizatzen saiatuz. Sare sozialen bidez zabaldu diren mezu matxista eta arrazistek gazteen artean eragin handia dute, eta horrek erantzuna eskatzen du.

Egoera horretan, antifaxismoaren kriminalizazioa gero eta ohikoagoa bihurtu da, eta askotan gure jardun politikoa mespretxatzeko erabiltzen dute: emakumeon parte-hartzea zalantzan jarriz edo erresistentzia iraultzailea "gizonena" balitz bezala irudikatuz. Baina argi dugu: emakume langileon askapen prozesua eta faxismoaren aurkako borroka lotuta doaz; bata gabe, bestea ez da posible. Matxismoari eta faxismoari aurre egitea ez da adierazpen hutsa, baizik eta antolakuntza kolektiboa eskatzen duen eguneroko borroka politikoa. Kaleetan eraikitzen dugu hori: eraso bakoitzari aurre eginez, emakume langileon arteko babesa eta sareak indartuz, eta zapalkuntza guztien aurkako kontzientzia iraultzailea hedatuz.

Itaiatik argi dugu: azaroaren 25ean kaleak hartuko ditugu, erasotzaileen inpunitatearen aurka, matxismoaren normalizazioaren aurka eta emakume langileon bizitza aske eta duinaren alde. Eraso bakoitzaren aurrean antola gaitzen. Indarkeria matxistaren aurrean kaleak har ditzagun!

BARREnek ez du bere gain hartzen Iritzia eta Eskutitzak atale-
tan adierazitakoen erantzukizunik. Eskutitzak ondo identifikatuta
egon behar dute. Ez ahaztu izen-abizenak, NANA eta telefonoa
jartzea. Bidali helbide honetara: barren@elgoibarkoizarra.eus

Eskerrik asko

Gipuzkoako Elikagaien Bankutik gure eskerrik beroenak eman nahi dizkiegu azaroaren 7an eta 8an izandako elikagai bilketa handian laguntza eman ziguten guztiei, haien laguntzarik gabe ezingo baitzen egin. Era Berean, eskerrak eman nahi dizkizuegu boluntarioei zuen laguntza ordainezinatik, eta baita komertzioetako langileei, aurreko egunetan zein bilketa egunean bertan emandako erraztasunengatik.

Gipuzkoako Elikagaien Bankua

Eskerrik asko, Karakate!

Morkaiko Mendizale Elkartearen izenean eskerrik eman nahi dizkizuegu 31. Karakateko Igoera egunean parte hartu eta lagundu zenigutenguz guztiei: Mila esker!

Eskerrik asko aurretiazko lanak egin eta bidea desbrozatu, garbitu eta txukundu zenutenei; bi-degurutzeak zaintzen aritu zineten boluntario guztiei, antolakuntzakoei, erratzari, Agarre baserriari, Goierriko Gurutze Gorriari, Catt Morkaikori eta, bereziki, ikusleei. Zuek guztiok gabe ezinezkoa izango litzateke lasterketa herrikoi hau egin eta gozatzea. Eguraldiari dagokionez, baldintza onak eduki genituen eta bikain irten zen dena.

Lasterketaren ondoren bapo bazkaldu genuen Konporta elkartean, gure sukaldari Aitzolek egingako babarrunak dastatuz.

Mila esker berriro, eta zorionak guztioi, denok osatzen dugulako Morkaiko familia handia. Segi dezagun herriarentzat kirol ekintzak sustatzen. Hurrena, San Silbestre proba.

Morkaiko M.E. zuzendaritza

Bazen garaia!

Frankoren heriotzaren omenaldi bikaina: herrian zegoen azken ikur frankista eraitsi dute. Ez, Morkaikokoa ez zen 'gurutze soil eta sinbologia gabeko bat'; ez zegoen 'betidanik' bertan, 1937tik baizik, Juan Carlos I-aren osabaren omenez jarri zutenetik. Eta ez da 'Elgoibarko ikur bat', zinis-
moak hura pentsatzera eraman bagaitzake ere. Elgoibar zerbaiten ikur bada, erresistentzia antifrankistaren ikur da, gerra zibilean gure mendiek eratutako lubakiei esker. Herri baten erantzukizuna da bere memoriatik sortzea nortasuna. Erantzukizun hori hartu zuen Morkaiko Mendizale Elkartek 2018an, ikurra beren logotik kentzea erabaki zuenean. Orain, Frankoren heriotzatik 50 urtetara, guri dagokigu ariketa hori egitea.

A.L.

XXII. URTEURRENA

Lorea Etxabe Azkue

2003ko azaroaren 26an hil zen, 30 urte zituela.

**Edur zurittan hazittako
lore gorrixa ziñan.
Urtu eraitten zendun
inguruko hotza,
eta bedarra hazi erain.**

**Ez dogu gehixago
zure berua igarriko,
baiña hementxe gerauko da
zure arnasian aztarnia,
botatako sustraixen gaiñan.**

Zure familia eta lagunak

Zuen kexak, galderak edo txaloak bidaltzeko: barren@elgoibarkoizarra.eus

 943 744 112 688 655 658

Autobus geltoki berriak gabeziak

ditu: "King-Kongeko autobus geltokiak ez dauka jarlekurik. Udalak ez ditu aintzat hartu adinekoak, mugikortasun arazoak dituztenak, haurdun daudenak... Jarlekuren bat behar-ko litzateke. Horrez gain, markesina oso txikia da, eta euria egiten duenean markesina kanpoan egotea ez da batere eroso. Espaloi luze horrek ematen du aukera markesina luzeagoa jartzeko. Horrez gain, hor ondoan zakarrontziren bat egotea ere ondo legoke".

Zergatik dauka Giza Eskubideen Parkeko zuhaitzak hesitura inguruan?:

"Hasiera batean beharrezkoa bazuen ere, orain zuhaitza sendo dagoela iruditzen zait. Hesitura hori, gainera, arriskutsua izan daiteke umeentzako, eta hori kenduta naturak ere irabaziko luke". BARRENEK Udalera jo du erantzun esker, eta Maialen Gurrutxaga alkateak ondorengoa esan digu: "Gure herriaren sinbologiaren parte den Gernikako arbolaren kimua delako dauka hesitura. Giza eskubideez eta gure herriaren garapenaren momentu inportanteena jasotzen duen zuhaitza da, eta hesitura ez da zuhaitza babesteko, Gernikako Arbolaren sinbologia eta baloreak zaintzeko baizik".

Eskerrak eman nahi dizkiot Udalak aspaldi egin beharrekoa egin duen taldeari:

"Eskerrik asko Morkaikuko gurutze frankista bota eta elgoibartarrantzat horren garrantzitsua den mendiari berriz duintasuna itzultzeagatik. Eskerrik asko, bihotz-bihotzez!".

Zorionak Morkaikori udazkeneko mendi emanaldi bikainagatik: "Oso pozgarria da ikustea nola emakume mendizaleen istorioak nabarmentzen dituzuen: Jamie eta Wanda Rutkiewicz bezalako erreferenteak ikusgarri eginez, bidea zabaltzen ari zarete. Eskerrik asko emakumeen mendizaletasuna sustatzeko egiten ari zareten lanagatik! Jarraitu horrela!".

Euskara eta kulturartekotasuna landu dituzte Herri Eskolan eta Ikastolan

Elgoibarko Herri Eskolan eta Ikastolan euskara eta kulturartekotasunari buruzko formazioa egin dute familiek, Elgoibarko Udalarekin, Hezkuntza Mahaiarekin eta Mondragon Unibertsitatearekin elkarlanean.

Herri Eskolan 42 gurasok parte hartu zuten ikastaroan, eta eskolatik esan dutenez, familia guztiek balorazio oso positiboa egin dute. Hona-ko helburuekin bildu ziren: euskarari zentralitatea ematea, komunitate osoaren arteko komunikazioa eta parte-hartzea sustatzea, hizkuntza eta kultura guztien aitortza egitea, eta askotariko identitateen garapena bultzatzea. Herri Eskolan urteak

daramatzate euskara, ekitatea, parte-hartzea eta hizkuntzen eta kulturen aitortzaren alde lanean, eta horretan jarraituko dutela nabarmendu dute.

Elgoibar ikastolatik ere formazio saioa oso aberasgarria izan zela adierazi dute, eta besteak beste, proiektuaren oinarriak ulertzeko, ikuspegiak partekatze eta familien inplikazioa sendotzeko aukera izan zutela zehaztu dute. Benetako kulturartekotasuna eraikitze komunitate osoaren konpromisoa ezinbestekoa dela uste dute ikastolan, eta beraz, aurrera begira, familien parte-hartzea sustatzen jarraituko dutela esan dute. (Argazkia Herri Eskolako formazio saiokoa da).

Sua hartu zuen domekan Altzolako garaje batek

Altzolako 12. zenbakiko etxeetako garaje batean sua piztu zen domeka gauean, eta barruan zegoen quad ibilgailua erre egin zen. Sua ez zen zabaldu alboko garajeetara, eta ezta goikaldean dituen etxebizitzetara ere, baina ke handia sortu zen, eta Arrateko (Eibar) eta Urolako (Azpeitia) suhiltzaileek hartu behar izan zuten parte sua itzaltzeko.

Hilaren 29an egingo du denboraldiko lehen landaketa Baso Biziak taldeak

Baso Biziak taldekoek azaroaren 29an egingo dute denboraldiko lehenengo landaketa, Muskirutzuko magalean. 09:00etan elkartuko dira Min-txetako aparkalekuan, eta autoz gerturatuko dira landaketa gunera. Mendiko jantzi eta oinetakoak eramateko eskatu dute arduradunek, eta ura ere norberak eraman beharko du etxetik. Eskularruak eta lanerako erremintak eurek jarriko dituzte. Landaketan parte hartu nahi dutenek izena eman beharko dute info@elgoibarkobasobiziak.org helbidean azaroaren 27rako. Izen-abizenak, herria eta adina zehazteko eskatu dute antolatzaileek.

Ama Birjina Milagrosaren bederatzurrrena, hilaren 27ra arte

Azaroaren 19an hasi zuten Ama Birjina Milagrosaren bederatzurrrena, eta hilaren 29a arte egingo dituzte haren oroimenezko mezak Maalako elizan, 9:00etan. Horrez gain, hilaren 25ean, 26an eta 27an Errosario Santua izango dute, 17:30ean.

Indarkeria matxistaren kontrako aldarriak hartuko ditu kaleak azaroaren 25ean

Indarkeria matxistaren kontrako nazioarteko eguna da azaroaren 25a, eta horren harira hainbat ekitaldi antolatu dituzte eragileek azaroan zehar. Izan dira hitzaldiak, antzerkiak edota ipuin kontaketa saioak, baina martitzenean kalera aterako dute indarkeria matxistaren kontrako aldarria.

Elgoibarko Udalak deituta, elkarretaratzea egingo dute 19:00etan Kalegoen plazan. Elkarretaratzearen ondoren, manifestazio isila egingo dute kaleetan zehar, Emakume Feministen Asanbladak deituta. Indarkeria matxistaren datuak oso larriak direla ohartarazi dute, eta bat nabarmendu dute bereziki: emakumeen erdiek eraso matxista kasuren bat jasan dutela noizbait. Horren harira esan dute indarkeria matxista ezin dela ikusezin bihurtu, eta beraz, konplizitate isilak ez direla onargarriak. Horregatik, eta egoeraren larria salatzeke eta biktimei bakarrik ez dau-

dela erakusteko, manifestazioan parte hartzeko deia egin diete herritar guztiei

Mendaron, bestalde, hilabete osoan zehar egin dituzte ekintzak Itaiak antolatuta, eta martitzenean itxiko dute egitaraua, elkarretaratzearekin. 18:00etan izango da, Herriko Enparantzan.

Aniztasun funtzionala ikusarazteko informazio mahaia jarriko du Nualak Kalegoen plazan, azaroaren 29an

Abenduaren 3a desgaitasunaren nazioarteko eguna da, eta horren harira Nuala elkarteak kalera irtengo dira azaroaren 29an, aniztasun funtzionala ikusarazteko. Informazio mahaia jarriko dituzte Kalegoen plazan, eta umeentzako txokoak ere prestatuko dituzte. Aurpegiak margotuko dizkiete, ipuinak kontatu eta argazkiak ateratzeko gunea ere egongo da. Horrez gain,

elkartea diruz laguntzeko helburuarekin, materiala jarriko dute salgai: kamisetak, koadernoak, motxilak... 11:00etatik 14:00etara egongo dira. Material berria erosteko dirua Elgoibarko Meka ikastetxeak eman dio Nualari. Azaroaren 25ean egingo dute dohaintza-ekitaldia ikastetxean bertan, 12:00etan. Nuala elkarteak eskerrak eman dizkiete Mekari, eurekin gogoratu direlako.

Kalexka elkarteak kudeatuko du Elgoibarko gizarte eta hezkuntza arloko esku-hartze zerbitzua

Gizarte eta hezkuntza arloko esku-hartze zerbitzua lizitatu du Elgoibarko Udalak, eta Kalexka Elkarteari esleitu diote. Udalak 2017an jarri zuen martxan zerbitzu hori, gizarte-bazterketa edota mendekotasun egoeran dauden adinekoiei zerbitzua emateko, eta helburu nagusi bat du zerbitzuak: gizarteratze-prozesuei laguntzea. Zerbitzua banaka eta taldeka emango dute, parte-hartzaileen beharretara egokituta.

Herriko Enparantzan trafikoa gutxitzeko dituen asmoak azaltzeko bilera egingo du Mendaroko Udalak hilaren 26an

Mendaroko Udalak bilera informatibo batera deitu ditu herritarrak, Herriko Enparantzaren peatonalizazioaren inguruan eman nahi dituzten urratsak azaltzeko. 2024ko maiatzetik abenduraino, Mendaroko Udalak *Kaleak DenONAK* izeneko parte-hartze prozesua burutu zuen, eta lan saio haietan Herriko Enparantza izan zen landu zuten espazio publikoetako bat. Udalak azaldu duenez, mendaroar gehienek

oinezkoentzako plaza bat izatea hobetsi zuten, eta zentzu horretan aurrerapausoak emateko asmoa dute orain. Herritarrei azalpenak emateko, bilera egingo dute azaroaren 26an, 19:30ean, udaletxeko udalbatza-aretoan. Eta biharamunean, Herriko Enparantzako merkatari eta ostalariekin bilduko dira udaleko arduradunak, haiei ere informazioa helarazteko. Ordu eta leku berean izango da bilera.

Erronketan oinarrituta hasiko du etapa berria Elgoibar Lagunkoiak

Elgoibar Lagunkoiak etapa berri bati ekin dio, ikuspegi berrituarekin eta helburu argi batekin: datoen urteetan ongizatea eta bizikidetzatza marakatuko dituzten erronketan eragile izatea. Elgoibar Lagunkoiako talde eragileak gaien eta erronken arabera lan egingo du, herritarrak gehien kezkatzen dituzten premiei jarraituta.

Lehenengo lan-ildoen artean, honako hauek nabarmendu dituzte: ibilaldiak eta topaketa informalak, eguneroko harremana errazteko; belaunaldien arteko solasaldiak eta hitzaldiak, esperientziak eta ikaskuntzak partekatzeko; elkarri laguntzeko sareak, pertsonen arteko konfiantza eta zaintza indartzeko; eta, azkenik, sentsibilizazio-kanpainak, gizarte-loturen garrantzia nabarmentzeko. Ekintza Planaren jarraipena egingo

dute hiru hilean behin, eta 2027an ebaluazio orokor bat egingo dute aurrerapenak neurtzeko eta hurrengo urratsak definitzeko.

Bizilabeko gazteek emakume zientzialarien bisita jaso dute

Emakumezkoen artean steam jarduerak sustatzeko lanean dihardu Elgoibarko Udalak, eta horren barruan sortu zuen Bizilabe tailerra, Elhuyarrekin batera. LH5etik aurrerako ikasleek hartzen dute parte, eta asteroko dinamikaz gain, tarteka ekintza bereziak izaten dituzte. Oraingoan inguruko enpresetan zientzia eta teknologia alorrean lan egiten duten emakumezkoen bisita izan dute, eta gertutik ezagutu ahal izan dute haien lanbidea. Ainara Astigarraga, Kalitate kontrolako ingeniaria; Eva Rodriguez, Teknikerre-

ko fisikaria; Ana Carolina Lodeiro, Hiri adimentsuetako salmenta arduraduna eta Miren Otal, AVS enpresako ingeniariak hartu dute parte.

MORKAIKUKO GURUTZEARI BURUZKO EZTABAIDA BIZITU DU ERAITSI IZANAK

Morkaiko gurutzea lurrean zela esnatu zen Elgoibar martitzenean. Ordura arte Kalegoen plazatik bertatik ikus zitekeen zortzi metroko gurutze handia oinarritik askatuta erakusten zuten irudiek, sare sozialen bidez bolbora bezala zabaldu zirenek. Baina, gezurrak egiak baino hanka bizkorragoak dituen garaiak bizi ditugu, eta batek baino gehiagok zuhurtziaz irakurri zituen argazkiok, adimen artifizialaren obra izan zitezkeelakoan. Laster ziurtatu zen, baina, albistea ez zela faltsua. 1936ko gerran, borboidarren familiako Alfonso Carlos printzearen omenez zutitu zuten ikurra ez zegoen bere lekuan; bota egin zuten, eta eztabaida piztu zen herrian, aldeko eta kontrako iritziekin.

✍️ Ainara Argoitia / 🗣️ Asier Orbea

1 937an eraiki hil zuten Morkaiko gurutzea gerra frontearen hil zen erreketek eta borboidarren sendiko Carlos printzearen omenez. Luis Zendoia Barrenetxea (Elgoibar, 1871-1941) Ubideen eta portuen ingeniari elgoibartarrak zuzendu zuen obra Elgoibar 1936 taldekoen arabera eta German Pedrosa modelista elgoibartarrak sortu zituen gurutzeari lotu zituzten bi plakak. *“A la lealísima Navarra. Homenaje de la villa de Elgoibar a sus gloriosas y heroicas brigadas”* (Nafarroa guztiz leialari.

Elgoibarko hiribilduaren omenaldia bere brigada ospetsu eta heroikoei) jartzen zuen batean, eta *“Aquí murió por dios y por la patria S.A.E El príncipe Don Carlos de Borbón y Orleans. RIP”*, (Hemen hil zen jainkoagatik eta aberriagatik S.A.E Don Karlos Borboi eta Orleanseko printzea. RIP), bestean. Kendu zituzten bi plakak, baina gurutzeak hor zirauen, eta haren inguruko eztabaidak ere bai, lozorroan beharbada, baina hor. Baina astelehenean, bota egin zuten gurutzea ezezagunek, eta bizitu zen berriro eztabaida.

Naiz komunikabideak zabaldutako bideotik hartutako irudiak.

Espero zitekeen moduan, gurutzea bota izana begi onez hartu zuten batzuek, tartean memoria historikoaren aldeko Elgoibar1936 taldekoek eta EHBilduk, herrian gelditzen zen azken ikur frankista eraitsi zutelako, noiz eta Francoren heriotzaren 50. urteurrenaren bezperetan -atzo bete zen urteurrena-. Hala ere, haserre agertu zirenak ere izan ziren. Elgoibarko Udal gobernuak, esaterako, gaitzespen oharra plazaratu zuen, gurutzea eraitsita gerraren izugarrikeria salatzeke ikur bat galdu zela iritzita. EAJk ere ohar propioa kaleratu zuen ekintza bandalikitzat jo zuena salatzeke. Gurutzea eraitsita memoriak eta demokraziak galdu zutela zioten oharrean, eta inork ez lukeela "aldebakarrez" erabaki behar zer elementuk ordezkatzaren dute herri baten memoria.

ROTAFLEX HOTSAK ETA ARGİ PRINTZAK

Aiastiako bizilagunek eman zuten gertatutakoaren gaineko abisua Udaltzaingoan astelehen gauean. 23:00ak aurretik ohar hartarazi zuten rotaflex zarata entzuten zutela etxetik, eta argia ere ikusten zela Morkaikuko gailurrean. Ohartarazpen hori bera jaso zuen alkateak ere whatsapppe. Haren esanetan, Santa Klara auzotik ere entzun zitekeen zarata ordu horretan. Nolanahi ere, elgoibartar gehienek goizean jakin zuten albistea, lehen irudiak jasotzearekin batera -Iluntzean, ekintzaren inguruko bideoa ere zabaldu zuen *Naiz*

komunikabideak-. Goiz erdirako jakin genuen bi auto topatu zituztela Morkaikura igotzeko bidean, tontorretik gertu eta bata bestearengandik ehun bat metrora, lau gurpilak zulatuta biak. Poliziak esan zuen gurutzea eraisteko erabilitako materiala topatu zutela haietan. Berehala zabaldu zen Ertzaintzak gurutzea eraisteko lanekin zerikusia izan zezaketen bi lagun atxilotu zituela ere, baina azkar baten gezurtatu zuten Udaletik, zuhurtziaz jokatzeko deia eginaz batera. Lerro hauek idazteko orduan, eguazten goizean, Ertzaintzak mutu segitzen zuen, eta ikertapean zuten auzia.

UDAL GOBERNUAREN BALORAZIOA

Martitzen goizean bertan, ezohiko bilerara deitu zituen udal ordezkariak alkateak, udal gobernu osatzen duten bi alderdiek idatzitako proposamen baten inguruan adierazpen bat adosteko, baina proposamenak ez zuen oposizioaren babesik jaso. Gutxi-asko azkeneko urteetan Udal

Udal gobernuak egokiagoa ikusten zuen pedagogia egitea herritarrek ez zezaten ikur hori "objektu isolatu gisa" irakurri

Morkaikuko gurutzeaz zuen balorazio negatiboa berretsi du oposizioak, Euskal Herriaren aurka "abertzaleak eta langileak hilez" jardun zirenak ekartzen dizkietelako gogora

gobernutik gurutzearen inguruan esandakoa berrestera zetorren oharra, eta, bide batez, gurutzea bota izana salatzea. Oharrean zehazten zuten Elgoibarko Udalaren asmoa beti izan dela Morkaikuko gurutzearen esanahia aldatzea, eta hain zuzen ere, horregatik kendu ziotela idazkuna gurutzeari, "gerra garaiko gertakarien lekuko soil" izan zedin aurrerantzean. Zehazten zutenez, 2012an, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen Zuzendaritzaren batzorde teknikoak egindako gomendioari jarraituz kendu zituzten gurutzetik Francoren tropen garaipena goraipatzen zuten "zati sinbolikoak".

Alkateak berak ere horixe nabarmendu zuen BARRENI egindako adierazpenetan, egokiagoa ikusten zutela gurutzea eraitsi ordez pedagogia egitea herritarrek ez zezaten ikur hori "objektu isolatu gisa" irakurri, ezpada gerraren izugarrikeria salatzeke ikur modura, eta horretarako behar duen testuingurua eman eta Memoriaren Ibilbidean sartzea zutela plana. Alkatearen esanetan, "Udalaren bizikidetza mahaian landu nahi zuten gaia, alderdi guztien iritzia entzun eta aditu ezberdinen parte-hartzea bultzatuta".

Gurrutxagak nabarmendu zuen horixe gomendatu izan dietela Gogora Fundazioko eta Jaurlaritzako teknikariek, 2012an gai honen inguruko lanketa hasi zutenetik, eta politika hori bera nagusitzen dela nazioartean ere: giza eskubideen urraketekin eta monumentu ezerosoak direnekin zerikusia duten leku eta elementuak "desaktibatzea" eta beste esanahi bat ematea haiei. "Alemaniarra goazenean denok joaten gara Auschwitzera turismoa egitera, baina hemen, politikak beste joku batera eramaten gaitu eta ez zaigu iruditzen hala izan behar denik", esan zuen. Planak plan, Udalak bere oharrean dio elgoibartarrentzat Morkaikuko gurutzea ez zela jada erregimen frankistaren oroitzapen edo gorrespen leku bat: "Jatorrizko esanahia galdu du, eta Elgoibarren mendizaletasunarekin identifikatzen dute gurutzea, gure herriaren beste ikur bat bezala ulertuz".

OPOSIZIOAREN IRITZIA

EHBilduk ere orain arte esandakoari eutsi dio. Udal gobernutik martitzenean egindako adierazpen proposamena "oso urrunekoa" sentitu zutela

azaldu zuen Aitziber Aranbarri zinegotziak, baztertu izanaren arrazoiak aletzean. Udal gobernuak proposatutako ohar hari ezetza eman ondoren plazaratu zuen EHBilduk bere balorazioa, bost puntuko oharrean. Eta lehenengo puntuan bertan nabarmendu zuten diktadura frankistak estatu-kolpea eman zutenekin batera altxatu zen borboi familiako Carlos printzeari gorazarre egiteko eraiki zutela bere garaian gurutzea eta, ondorioz, Memoria Demokratikoko Legearen arabera, ilegala zela eta eraitsi beharreko monumentuen zerrendan zegoela. Horren harira zehaztu zute 2014tik ari zirela EHBildutik legea betetzeko eta monumentua kentzeko eskatzen.

Morkaikuko gurutzeaz egiten zuten balorazio negatiboa zela berretsi zuten, Euskal Herriaren aurka "abertzaleak eta langileak hilez" jardun zirenak ekartzen zizkietelako gogora eta, nabarmendu zuten horregatik ez zutela bat egin Morkaikuko gurutzeak duen balio historiko eta sinbolikoa azpimarratzen dituen udal gobernuaren testuarekin: "Udaleko EAJ-PSE koalizioak dio 'elgoibartarrentzat Morkaikuko gurutzeak duen balio historiko eta sinbolikoa azpimarratu' behar dela. Baina esaldiari balioespina falta zaio, eta hori *statu quo* zuritzea da. Axularrek garbi esan zuen duela 400 urte euskara garbian: gero dioenak bego dio". EHBilduk ez zuen zilegi ikusi gertatu zenari "irmoki erantzuten ez dion" adierazpena; ez zuen begi onez ikusi gerra zibila aipatzea, "legitimitaterik gabeko altxamendu Faxista" aipatu barik. Eta era berean, ez zetorren bat elgoibartarrak gurutzea mantentzearen alde daudela aditzera eman izanarekin.

Ohar berean, elkartasuna agertu zieten "askatasunaren alde eta diktaduraren aurka borrokatu ziren abertzale eta langileen memoria bizirik mantentzen ahalegintzen direnei".

HODEI OTEGI eta IÑAKI ODRIEZOLA - Elgoibar 1936 taldea

Morkaikuko gurutzea eraitsi izanak sorpresaz hartu zituen Elgoibar 1936 taldeko Hodei Otegi eta Iñaki Odriezola martitzen goizean. Urteak zeramatzaten gurutzea kentzeko eskatzen, eta 2007ko abenduaren 26an Espainiako Memoria Historikoaren Legea onartu eta gutxira osatu zuten Elgoibarko ikur frankisten inbentarioan ere aipatu zuten Morkaikuko gurutzea, kendu beharreko ikurren artean.

Inbentario hartan jaso zituzten ikurrak -bat ez beste guztiak- kendu ditu urteotan Elgoibarko Udalak. Morkaikuko gurutzea bakarrik falta zen, eta alde horretatik kendu izanak poza eragin die, baina aitortu dute euren nahia beste bat zela. "Guri iruditzen zaigu Memoria Historikoaren Legea aplikaraztea Udalari zegokiola eta Udala zela gurutzea kendu behar zuena".

Udalarekin izandako urteetako harremanean 2014an aldaketa bat sumatu zutela ere esan dute. "Hor aldaketa bat egon zen, EAJk beste inorekin kontsultatu gabe egin zuena. Hor-tik aurrera hasi ziren esaten Morkaikuko guru-

tzea ez zela kendu behar, baizik eta esanahi berri bat eman behar zitzaiola. Guk ez dugu ikusten halako gurutze bati beste esanahi bat eman dakiokenik. Gurutze hori beti izango da izan dena: borboi baten, faxista baten, omenez eraikitako gurutzea. Horregatik kentzearen alde geunden; ez modu honetan, baina bai kentzearen alde", esan du Iñaki Odriezolak.

SARAI SANCHEZ SAGASTA - Historialaria

Morkaikuko gurutzea aspaldi kendu behar izan zela uste du Sarai Sanchez historialariak, gurutzea bera delako, haren iritziz, ikur frankista bat. “Gurutze hori 1700. urtean eraiki izan balute, kristautasunaren sinboloa litzateke gaur, XVIII. mendeko gurutze estetiko bat. Baita, gero, 1937an, frankistek Carlos printzearen omenez plaka bat jarri izan baliote ere. Kasu horretan, 2014an plaka kentzea nahikoa zatekeen legea betetzeko”. Baina bere ustez, beste kontu bat izan da Morkaikuko gurutzea, frankistek eurek zutitu zutelako 1937an, altxamenduarekin bat egin zuen printze baten omenez. F.J. Jimenez de Cisneros historialariaren ikerketa bati aipamena eginez dio gurutzeak bere aldeko propaganda egiteko erabili zituela Falangeak. “Horrek esan nahi du frankismoan zegoen alderdi politiko bakarrak interes politikoagatik eraikitzen zituela gurutzeak: Franco, Falangea eta patria gorestek. Morkaikun ere

asmo horrekin zutitu zuten gurutzea, herri xehari erakusteko hemen zeinek agintzen zuen”.

Horren harira dio, 2014an Udalak frankismoaren ikurrak kentzeko plana iragarri zuela eta kendu zituela armarrak frankistak ere. Testuinguru horretan, Morkaikuko gurutzean zegoen plaka ere kendu zutela oroitu du, baina gurutzea mantentzea erabaki zutela, herritarrek beste begirada batekin ikusten zutela arrazoituta. Dena den, ordutik sei urte pasatu direla azpimarratu du eta salatu du, ezezagun batzuek gurutzea bota duten arte, erakundeek ez dutela ezer egin: “Herritarrek ez dute izan esanahi-berritze prozesuaren berri, eta gainera, ez dute Morkaikun armarrak berririk jarri”.

Positiboki baloratzen ditu Sarai Sanchezek Elgoibarren memoria historikoaren alde egin diren ekitaldiak, tartean 2022an Pedro Muguruza kaleari Toletxe izena eman izana, baina nabarmendu du orduko hartan herritarrek aukera izan zutela kalearentzako izen berriak proposatzeko, eta orain, hori falta izan den ustea du.

PELLO ARRIETA SORAIZ - Historialaria

//Ez nintzen Morkaikuko gurutzea botatzaren aldekoa. Artxibategi batera goazenean ere, ezin dugu gustatzen ez zaiguna baztertu, bota, deuseztat. Ez historialari batek”. Argi mintzatu da Pello Arrieta historialaria. Historia irakaslea izan da urteetan Arrieta, eta dio pedagogo izan den aldetik beti saiatu izan dela historia dokumentu originalekin azaltzen. “Izan frankismoa, nazismoa, sozialismoa, faxismoa edo komunismoa, beti saiatu naiz dokumentu originalak ematen ikasleei eta eduki bat ematen dokumentu horiei, testuinguru bat”. Eta Morkaikun ere gauza bera egitearen aldekoa zen. Gurutzea bota ordeztu nahiago izango zukeen haren ondoan panel bat jarri izan balute, gurutze hori zer testuingurutan jarri zuten azaltzeko. “Esan egin behar delako hemen zer gertatu zen. 1936ko uztailaren 17-18an estatu-kolpe bat izan zela eta errepublika demokratikoaren kontra altxatu zirela

militarrak, falangistak, karlistak eta baita errepublikar eskuindar batzuk ere. Altxamendu bat izan zen, ilegítimo, iraun zuena urteetan frankismoarekin. Eta, oraindik ere, beharbada soma daiteke haren itzala, ez baitzait iruditzen iritsi garenik benetako demokrazia batera”.

Arratetik Zirardamendira arteko tarte zabalean 36ko gerrako elementu arkeologiko asko egon daitezkeela uste du Arrietak, tartean gudari eta milizianoen hobi asko, eta horiek guztiak ere azaleratu beharko liratekeela dio, eta bide batez, errekonozimendu bat egin demokraziaren alde bizia eman zuten haiei guztiei. “Arraten badago museo bat, eta poztu egin nintzen inguruan egin nuen ibilaldi batean buruzagi karlista bati bere garaian jarri zioten gurutzea ikusi nuenean. Erakutsi egin dute, ez dute isildu, gure historia gertuaren parte delako hori ere, gustatu ala ez”. Horrez gain, garrantzitsua irizten dio nazioartean egiten ari direnari erreparatzea: “Europar, mantendu egin dituzte hainbeste judu erre zituzten labak. Historia egitea da hori”.

RUBEN SIMEÓ

Tronpeta jolea

✍️ Ainhua Andonegi

Santa Zezilia Eguna izango da bihar, eta horren harira hainbat musika ekitaldi izan ditugu asteen Elgoibarren. Bihar, Udal Musika Bandaren eguna izango da. Kalejira iragarri dute goize-rako, eta 13:00etan kontzertua emango dute Herriko Antzokian. Azken urteotako ohiturari jarraituz, aurten ere gonbidatu berezi bat izango dute: Ruben Simeó tronpeta jolea (Vigo, Galizia, 1992). Umetan hasi zen Simeó tronpeta jotzen. Etxetik datorkio musikarako zaletasuna, aita eta osaba ere tronpeta joleak ditue-lako. Musika klasikoaz harago, hainbat musika talde ezagunen bertsioak joko ditu bihar, Elgoi-barko musika bandarekin.

“Gustuko duzuna egitetik bizitzea baino loteria hoberik ez dago”

Noiz eta nola hasi zinen tronpeta jotzen?

Gure familian musikarako zaletasun handia dago. Aita tronpeta irakaslea da, eta osabek ere tronpeta jotzen dute. Umeek normalean gehiago aukeratzen dituzte pianoa, saxofoia edota biolina, baina badirudi nire patua tronpeta jole izatea zela. 7 urte nituela hasi nintzen tronpeta jotzen, eta eskolaz kanpoko ordu guztiak eskaintzen nizkion tronpetari. Hiruzpalau orduz egoten nintzen arratsaldero tronpeta jotzen, baina niretzat ez zen lana. Nire logelan sartzen nintzen praktikatza, eta gozatu egiten nuen. Niretzat sekula

ez da esfortzua izan tronpeta jotzea; guztiz kontrakoa: gozamina da. Gaur egun ere halaxe jarraitzen dut. Hemen ez dago sekreturik, orduak sartzea da kontua.

10 urterekin egin zinen mundu osoan ezagun. Nola izan zen?

10 urte nituela RTVEk ematen duen urte berriko kontzertuan parte hartzeko aukera eman zidaten. Badirudi nire berri izan zutela. Galizian tronpetarekin arrakasta izaten ari zen ume bati buruzko informazioa iritsi zitzaizen antolatzaileei

eta kontzertura gonbidatu ninduten. Madrilgo auditorio nazionalean izan zen kontzertua, eta izugarria izan zen. Kontzertu horretan parte hartu zuen historiako bakarlari gazteena izan nintzen. Kontzertu horrek audientzia handia izaten du, bai Espainian eta baita atzerrian ere, eta ordutik, munduan zehar ibili naiz kontzertuak ematen.

Kontzertu haren ondotik, hainbat disko ere grabatu dituzu.

Kontzertu haren ondoren Txinatik eta Japoniatik egin zizkidaten eskaintzak herrialde haietan kontzertuak emateko, eta eszenatoki askotan ibili naiz tronpeta jole bakarlari moduan. Gerora, zazpi bat disko grabatu nituen Tokion. 10 urterekin zabaldu zitzaizkidan musikari izateko ate guztiak. Bizitzak eman zidan aukera aprobe txatu nuen, eta honetan dihardut. Egia esan, ez nuen gehiegi pentsatu beharrik izan, eta sekulako zorrea izan da hori niretzat.

Zertan diharduzu gaur egun?

20 urtean aritu naiz munduan zehar kontzertuak ematen. Estatu Batuetan, Txinan edota Japonian askotan ibili naiz, baina beti musika klasikoaren bueltan. 31 urte nituela, baina, nire jardunari beste buelta bat ematea erabaki nuen. Musika klasikoaren alorrean ia dena jorratuta neukala konturatu nintzen, eta umetatik neukan amets bat gauzatzea erabaki nuen. Musika klasikoaz harago, nire bidaietan entzun izan dudana musikari lekua egin nahi nion nire jardunean, eta hori lantzen hasi nintzen. Bon Jovi, Abba, Enyo Morricone... asko entzun izan ditut talde horiek hegazkinean, hoteletan, kamerinoan... Musika horri lekua eginez osatu dut nire azken emeraldia, eta lan hori plazaratzen dihardut orain antzokietan. Musika komertziala da, ezaguna, eta nire helburua da tronpetaren aldaera berriak ezagutzera ematea musika horri esker. Ikuslea harritzen duen ikuskizuna da, eta antzokira gerturatzen direnek benetan gozatuko dute.

Zer eskainiko diguzu biharko kontzertuan?

Talde ezagunen abestiak eskainiko ditugu. Oso ondo funtzionatzen duen ikuskizuna da. Duela gutxi egon naiz Gasteizen ere, eta aretoa bete egin genuen. Bon Joviren *Live on a Prayer* abestia jotzen dugunean, esaterako, pu-

*"Ikuslea harritzen duen
ikuskizuna da,
eta antzokira gerturatzen direnek
benetan gozatuko dute"*

bliko guztia topera jartzen da kantuarekin. Enyo Morriconek filmeetako soinu banda asko dauzka, eta horietako batzuk ere joko ditugu. Ikusleentzat oso kontzertu atsegina izango da, abestiak oso ezagunak direlako.

Nola suertatu zaizu Elgoibarko Udal Musika Bandarekin jotzeko aukera?

Juanma Saezen bitartez izan nuen Elgoibarko Udal Musika Bandaren berri. Gaur iritsiko naiz Elgoibarrera eta gaur ezagutuko dut banda, baina esan didatenez, sekulako musikariak dituen banda da. Azken hilabeteotan harremanetan ibili gara, eta badakit eurek entsegutan ibili direla biharko erreperatorioa prestatzen. Nik bidali nizkien partiturak. Kanta oso ezagunak dira, eta bandarako zuzenketak nire aitak egin ditu. Gaur gauean egingo dugu azken entsegua denok batera, eta seguru nago dena ondo irtengo dela. Esan didate Elgoibarko musika bandak jarraitzaile asko dituela eta aretoa bete egingo dela ziurrenik. Niri izugarri gustatzen zait kontzertuak ematea, eta zenbat eta jende gehiago ikusi aurrean, orduan eta gehiago gozatzen dut. 10 urte nituenetik nabil kontzertuak ematen, eta niretzako kontzertuak ematea ia jatea bezain ohikoa da. Ilusio handia daukat biharko, eta seguru nago jendeari gustatuko zaiola.

33 urte besterik ez, eta badirudi dena egina daukazula. Zer geratzen zaizu egiteko?

Loteria tokatzea bakarrik falta zait! Ez, txan-txa da. Niretzako hau izan da tokatu zaidan loteriarik onena. Gustuko duzuna egitetik bizitzea baino loteria hoberik ez dago. 7 urterekin sartu nintzen musika eskolan, eta 33 urterekin musikari profesionala naiz. Ahal dudana bitartean horrela segitzea da nire ilusioa.

SENEGALGO KOLOREZ JANTZI DA GAZTETXEA

✍️ / 🎤 Ainara Aigoitia

Ohikoaz oso bestelako kolorea hartu zuen joan zen zapatuan Mendaroko Gaztetxeak. Izan ere, inguruko herrietan bizi diren Senegalgo serer niominka etniako zientu bat lagun elkartu ziren han, jaioberri bati ongietorria egiteko. Irailaren 16an jaio zen Adama Sarr mendaroarra eta hura jendeaurrean aurkeztu, eta bereziki, haren ama Fatou Sarr gurtzeko eguna izan zuen oturuntzara gonbidatutako senegaldarren komunitateak. Izan ere, serertarren kulturen, bizia eman duena da protagonista, ama, umea bera baino gehiago.

**Senegalgo Niodior uhartekoak dira
sortzez Mamadou eta Fatou Sarr
senar-emazteak, Gandoul lurraldekoak,
Serer niominka etniakoak**

E spezia-usain berezia arnas zitekeen bariku arratsalde-iluntzean Mendaroko Garagartza auzoan. Joseba Irazoki musikari nafarraren kontzertua iragarria zuten Gararockeko lagunak, baina ez zirudien usaina San Agustin kulturgunetik zetorrenik. Ez zen Landa jatetxeko parrilla usaina ere. Gaztetxetik zetorren jateko usain hura, baina han atzera-aurrera zebiltzanak ez ziren herriko Gazte Asanbladakoak, ezpada beltzak, senegaldarren komunitatekoak. Bi ez beste guztiak emakumeak ziren, Fatou Sarr mendaroarraren senide eta gertuko lagunak guztiak, eta biharamunean ospatzekoa zuten bataio-oturuntza handirako jakiak prestatzen ari ziren, behegain guztian zabal-duta zituzten zilar koloreko erretilutan.

Gaztetxeko ertz baten oilasko izterrak eta arkume zatiak koipezten ari zen Aminata Sene eibartartutako senegaldarra, lurrean makur-makur eginda eta, haren ondoan, barazkiak txikitzen ari ziren beste hiru emakume, bizkarrean haur txikiak hartuta haietako bi. Oholtzan kantuan ari zen bosgarren lagun bat, Nene Sarr. "Ama izan berriaren lehengusina bi eta lagun minak gara gaur hemen lanean ari garenak, eta gaurko eguna eta biharko

jaia girotzeko ardura dauka mikrofonoarekin ikusten duzun horrek, Nenek. Jai handia izango baita biharkoa", azaldu zuen Aminata Senek. Emakume haien artean, gizonezko bi ere bazeuden, garraio-lanetan biak. Mamadou Sarr zen haietako bat, Adama jaioberriaren aita. "Aitari dagokio biharko bataioa antolatzea eta buruz gain dabil, atzera eta aurrera. Senegalgo Niodior uhartekoak dira sortzez gurasoak, Mamadou eta Fatou, Gandoul lurraldekoak, Serer niominka etniakoak. Ni Bassoulkoa naiz izatez, baina etnia berekoak gara gu denok, eta gure kulturen, umea jaiotzea ospakizun handia da, are gehiago Adama bezala zesaraz jaiotzen denean, konplikatu baita hori han".

Erlojuaren kontra ari ziren lanean gure lagunak, biharamuneko gosaria ez ezik, bazkaria

Serertarren kulturaren, ume jaioberria barik ama da protagonista, eta hura gurtu dute senide eta lagunek. Bataioan, lau soineko estreinatu ditu amak

ere gertatu behar zutelako, bai eta afaritarako gonbidatu guztiek etxera eramango zuten mokadua ere. Eta laga genituen lanean, musika topera zutela.

Biharamuna iritsi da. Zapatua da. Goizeko seiatarako iritsi dira lehenengo gonbidatuak Mendarora, eta luze gabe zabaldu da albistea herrian, herri txiki baten kanpotik horrenbeste jende etortze hutsa albiste izan ohi delako, are gehiago migranteak eta arrazializatuak direnean bisitariak. Mamadou eta Fatou Sarren senideak dira guztiak, gosaltzera etorritakoak. Hemen da Nene Sarr kantaria ere, jende guzti hau alaitzeko. Ahi itxurako jaki bat prestatua diete guztiei Gaztetxean, indarrak hartzeko. Goiz erdirako, dozenaka lagun pilatu dira Gaztetxe inguruan.

Pareko aparkalekuan aulkiak eta mahaiak zabaldu dituzte gizonezkoek, eta eseri dira han taldeka, korroan. Lekeitiotik, Berriatutik, Markina-Xemeindik, Mutrikutik, Abadiñotik, Ondarrutik... etorriak direla azaldu digu Amadou Bakou 23 urteko lekeitiarrak, Lekeitioko euskara garbian. Senegalgo arropa biziak jantzita etorri da bera lehengusina jaioberriaren bataiora, "elegante, errespetua erakusteko familiari". Ondoko jolaslekuan, berriz, euretako dozena erdi bat ume ari dira jolasean, euskaraz denak, tartean Amadouren Mendaroko lehengusuetako bat, Assane, Adama txikiaren neba. "Mohamed Buya, Aramatou, Ndiaye, Fatou, Sira, Oussamen, Lamin eta Sadiou dira hauek eta Mutrikutik etorri dira denak, gure arreba Adamaren jaira. Ni Assane naiz, Mendarokoa. Gaztetxean bazkalduko dugu gaur, eta arratsaldean jairako jantziko dira neskak. Laster etorriko da nire ama. Gaur lau soineko jantziko ditu amak, gure arreba jaio zaiolako", azaldu dio kazetariari Assanek.

Saioa Andonegi, Alimatu Sengor, Fatou eta Amadou Sarr, Edu Zubiaurre, Angel Vidal eta Garbiñe Imaz.

Serertarren kulturen jai handia izan ohi da bataioa, Amadouren hitzetan. "Umea jaio eta astebetera ospatzen dugu, normalean jai-egun batean, lanean ari diren guztiak jaira batu ahal izateko. Ordura arte gurasoek isilean gordetzen dituzte umearen sexua eta izena, eta astebetera, imana etortzen da eta aurkezten diote umea komunitateari gurasoek. Nolanahi ere, amaren jaia izaten da, eta gaur ere hala izango da".

13:00ak pasatxoan iritsi dira gurasoak Gaztetxera, autoz, ezkontza baterako moduan jantzita. Angel Vidal bizilagunak egin dizkie gaur gidari lanak, eta haiekin batera jaitsi dira autotik amaren laguntzaile izendatutako Saioa Andonegi eta Garbiñe Imaz, kolore bereko tuniak eta burukoak jantzita. Atarian zain dituzte senide eta lagunak, sakelako telefonoak eskutan, bai eta Alimatu Sengor eta Edu Zubiaurre ama eta aita besoetakoak ere, Adama txikiarekin. Kantu eta dantza artean hartu dute protagonista nagusia sarreran, eta sartu dira Gaztetxera denak, gurasoen atzetik. Eta hasi da jaia. Senegalgo musika tradizionala jarri eta denak emanda jardun dira dantzan emakumeak eta aita izan berria, harik eta bazkaltzeko ordua iritsi den arte. Sartu dira orduan kanpoan berriketan zeuden gizonezko banaka batzuk barrura, jateko bila, eta zerbitzatu diete jana emakumeek erretilu handitan. Kanpoan bazkalduko dute gizonezkoek, eta barruan emakumeek, tradizioari jarraiki.

Fatou Sarr ama gurtu zuten gonbidatuek.

Fatou, Mamadou, Sekou eta Assane Sarr Adamarekin.

Bazkalostean berriketarako tartea hartu dute gonbidatuek eta joan da ama etxera, arropaz aldatzera. Sorterritik bidali dizkiote senideek jositako jantziak amari, lau soineko guztira, zein baino zein ikusgarriagoak, eta eguneko bigarren jantzeratara alde egin du. Bitartean, berriketan eta kantuan laga ditugu gonbidatuak Gaztetxean, kanpo eta barru. Apaldu da pixkat jaia, musikak etenik ez duen arren. Zaila da elkar entzutea ere.

15:00ak alderako itzuli da berriro ama, autoz, laguntzaileak ondoan hartuta, animalia-estanpatuko soineko dotorea soinean, sabanako tigre eme baten tankeran, ezin dotoreago. Hura iritsi denerako, emakume gehiago ere azaldu dira Gaztetxera, Senegalgo arropa tradizionalak jantzita, alajaz beteta. Eta estreinakoz ama agertu denean egin duten modu berean sartu dira Gaztetxera, kantuan eta dantzaz, guraso izan berrien atzetik. Mikrofonoa hartuta etengabe animatzen ditu oholtzatik Nenek gonbidatuak dantzara, baina ez dago han mikrofonetik ezer esan beharrik horretarako. Emakume guzti haien artean, ekin dio dantzari Mamadou aitak ere. Odolean daramate erritmoa afrikarrek, eta ez da harritzekoa, bizkarrean haur txikiak hartuta ikusi ditugulako haietako zenbait, biharamunik ez balego moduan dantzaz. Baina, halako batean, jaiak goia jo duela zirudienean, alde egin du berriro amak ospakizunetik etxera, eta haren atzetik, beste emakume eta neskatila ugari ere bai, nork bere mailetatxoa hartuta. "Dantzarako apain jartzera joan dira. Hirugarren jantzia jantziko du amak, eta hura gurtzeko prestatuko gara gu ere; bera babesteko gaude hemen-eta", azaldu digu Senek. Bitxia da ospakizuna serertarrak ez garenon begietara. Sartu-irten ari da protagonista nagusia jaitik, eta gure bataioetan begirada denak hartuko lituzkeena, Adama, kapazuan lo dago, ertz batean. Bularra emateko ateratzen du amak, eta atzera lo hartzen du haurrak, zintzo, amaren eguna dela igarrita balego moduan.

Fatou hirugarren soinekoa jantzita agertu denerako, galako jantzita daude gonbidatu emakumezko guztiak, eta dena da kantu eta dantza Gaztetxean. Itxura baten, gero eta askeago ari dira dantzaz, elkarri erronka joz ari balira moduan, bata bestea berotuz. Gaztetxera beste mendaroak banaka batzuk ere gerturatu dira ikusmiran, ikustekoa baita dantzaldia. Oinutsik

ari dira denak dantzaz, Gaztetxeko sarreran itsatsitako BARREN zahar baten azalean ageri den Jose Mari Ondarza zenaren eskolakoak balira moduan. "Hanka hutsik nabiletik beti bero dauzkatz oinak", irakur daiteke Ondarzaren hitzetan Gaztetxeko sarreran, baina gaur hemen ari direnek, oinak ez ezik bihotzak ere bero dituzte. Hala ere, laugarren eten bat behar du jaiak, Fatou eta haren laugarren soinekoa miresteko. Gaztetxean bertan jantzi du laugarren arropa, eta hura bis-tatzearekin batera hasi dira lagunak afaritarako jana banatzen gonbidatuei, poltsatxotan sartuta. Etorri izana eskertzeko modu bat dute senegaldarrek hori, haien eskuzabaltasunaren erakusgarri. Poltsatxoa hartu, lagunak agurtu eta badoaz batzuk etorritako bidetik. Hustuz doa Gaztetxea, baina azkena etxeratu arte jarraituko du Renek kantuan.

HASIER MURUA ETA IRATI ORTIZ DE ANDA IZAN DIRA AZKARRENAK KARAKATEKO IGOERAN

✍️ Asier Orbea / Gorka Aginaga / Ander Izagirre

Ikusleak erruz biltzen dituen kirol proba da Karakateko igoera, eta aurten ere ez dute hutsik egin zaleek, eguraldi haizetsua eginagatik. Parte hartu zuten 78 antxitxikariei ez zitzaaien animorik falta izan azken metroetan.

Gizonezkoetan lehia estua eduki zuten herriko bi saltakarik, Hasier Muruak eta Iñigo Larizek. Muruak 28 minutu eta 43 segundoan osatu zuen igoera, eta 19 segundoko aldea atera zion Larizi, proba bost alditan irabazia duenari -azkenekoz, 2018an-. Sasoi betean dago Murua, duela hilabete Idotorbeko txirrindularitza igoera estreinakoz irabazi zuenean erakutsi zuen moduan. Idotorbeko Igoera irabazi berri-tan, mahai gainean eta denen bistara jarri zituen bere asmoak, Karakateko Igoera prestatzen ari zela aitortu baitzuen txapela buruan zuela BARRENI eginiko adierazpenetan. Karakaten lortutako garaipenarekin, Muruak nabarmen ondu du orain arte zuen sailkapenik onena, iaz lortu zuen zortzigarren postua.

Bistan da muruarrak ondo moldatzen direla Karakaten, Hasierrren lehengusua den Iban Muruak hiru alditan irabazi baitu proba, eta errekorra ere ezarri baitzuen 2017an. Hasierrer

probaren amaieran aitortu zuenez, lehengusuak ibilbidearen azken zatian eman zizkion animoak funtsezkoak izan zituen garaipena lortzeko, indarrez hustuta iritsi zelako haren parera, eta azken bultzada emateko indarra eman ziotelako haren animoek.

Emakumezkoetan Irati Ortiz de Anda lezamarra gailendu zen, 34:53ko denbora eginda. Iraupen luzeagoko trail lasterketetan ibili ohi da normalean, eta estreinakoz etorri da aurten Karakatera, proba bera eta paraje berriak ezagutzeko gogoz. Eta egindako marka eginda, ez du damurik izango. Pozik zegoen hemen topatu zuen giro herrikoia-ekin, bai eta mendi gaineke ikuspegiarekin ere. Bi sari berezi ere banatu zituzten antolatzaileek: Irabazlearen denbora bikoitzetik gertuen iritsi zenari zegokiona Victor Dobarro elgoibartarrarentzat izan zen (56:28), eta Maite Landaburuk jaso zuen aurpegi onenarekin iristeagatik ematen duten saria. (Sailkapen guztiak eta bideoak: *barren.eus*)

Sarrera gutxi batzuk geratzen dira 'Arizona' antzezlanerako

Txalo Produkzioak taldeak *Arizona* antzezlan-
na ekarriko du gaur, Elgoibarrera. Aitziber
Garmendia eta Jon Plazaola dira protago-
nistak, eta Margaret eta George senar-emazteen
paperean arituko dira. Umorea izango da nagusi,
baina gaur gaurkoz puri-purian dagoen mugen
arteko gatazka izango du ardatz, eta gogoetara-
ko aukera ere emango dio ikusleari.

Sarrera gutxi batzuk geratzen dira oraindik,
eta nahi duenak herrikoantzokia.eus webgunean
eros ditzake. Amaitzen ez badira, lehiatilan ere
jarriko dituzte salgai. 19:00etan hasiko da ema-
naldia.

Debabarreneko orfeoiak kontzertua emango du bihar, Ermuan

Santa Zezilia Eguna da bihar, musikarien
zaindariaren eguna, eta horren kariatara hainbat
musika ekitaldi antolatu dituzte. Elgoibarren eta
Mendaron musika emanaldiak egin dira asteen
Inazio Bereziartua eta Ameikutz musika eskolek
antolatuta, baina horrez gain, Debabarreneko
orfeoiak ere egingo du bere emanaldia. Bihar
izango da, Ermuko Santiago apostoluaren parro-
kian, 20:00etatik aurrera.

Helduentzako ipuin kontalari saioa astelehenean, Udal Liburutegian

Indarkeria matxistaren kontrako nazioarteko
eguna da azaroaren 25a, eta horren harira hainbat
ekintza antolatu dituzte eragileek datozen egune-
tarako. Horietako bat da astelehenean Elgoibarko
Udal Liburutegian egingo duten ipuin kontaketa
saioa. Ines Bengoak emango du saioa, *Qué lleva-
mos las mujeres en el bolso* izenburupean, eta hel-
duentzako emanaldia izango da (gaztelaniaz). Udal
Liburutegiak eta Berdintasun Sailak antolatu dute
ekitaldia, eta antolakuntza lanak errazteko, izena
eman behar da aurrez: liburutegia@elgoibar.eus /
943 743 525 / 688 710 138.

'Jo' antzezlanak taularatuko dute gaur zortzi Elgoibarko Herriko Antzokian

Magma Mia konpainiaren azken lana da *Jo*,
eta gaur zortzi taularatuko dute Elgoibarko He-
rriko Antzokian. Anduriña Zurutuza eta Beatriz
Elgezabal aktoreak Sorkun eta Grego lagun mi-
nak dira obran. Aspaldi ez dira elkarrekin egon,
eta bat-batean kalean topo egingo dute. Kirola
egiten duten bitartean, ikerketa antropologi-
ko bat egingo dute. Horretarako erabiliko du-
ten metodologia bizitzako istorioak izango dira.
20:30ean izango da emanaldia. Sarrerek salgai
daude herrikoantzokia.eus webgunean.

Gaztaina erre usainak hartu zuen Maala zapatuan, Magosto Egunean

Galiza Etxeak antolatuta, Magosto Eguna egin zuten zapatuan Maalako parkean, eta gaztaina erre usainak hartu zuen inguru guztia. Galizian erro sendoak dituen jaia da Magosto, gaztainak eta Ribeiro ardoa dastatuz ospatzen dutena, eta halaxe aritu ziren Maalara gerturatu ziren lagunak ere. Galiziako produk-

tuak erosteko aukera ere eduki zuten herritarrek, besteak beste, likoreak, orujoa, txorizoa, txokolatea, ezia eta ardoa saldu baitzituzten.

Altzolan ere, gaztainerre eguna egin zuten, bertako auzo elkarteak antolatuta. Gure inguruan badago jai hau ospatzeko ohitura, eta Soraluzen zein Ermuan urteko feria ere egiten dute.

Debako Kultur Elkarteak eta Zuhatzak dinamizatzailea kontratatzeke deialdia egin dute

Zuhatza Euskara Elkartea eta Debako Kultur Elkartea dinamizatzaile bila ari dira. Lan deialdi bateratua egin dute bi elkarteek eta, jakinara-zi dutenez, jardunaldi osoko lanaldian aritzeko lanpostu bakarra eskainiko dute. Deialdi honetara aurkezteko interesa dutenek zuhatzakulturlankidetza@gmail.com helbide elektronikora bidali behar dituzte curriculumak, beranduenez abenduaren 5erako. Egin beharrekoak ondo-

rengoak izango dituela zehaztu dute: kultur ekimenak sortu eta antolatu, eta euskalgin-tzako proiektuen garapenean lagundu eta dirulaguntzak kudeatu. Lanpostua eskuratzeko baldintza izango da euskara maila ona izatea ahoz zein idatziz, bai eta taldean lan egiteko gaitasuna izatea ere. Kontuan hartuko dute, era berean, herriko elkartegintza ezagutzea. Xehetasun guztiak: barren.eus.

Santa Zezilia Eguneko kontzertu berezia emango du bihar Elgoibarko Udal Musika Bandak

Santa Zezilia Eguna da bihar, eta Udal Musika Bandak kontzertu berezia emango du. Goizean, kalejiran irtengo dira lehenengo, eta kontzertua 13:00etan hasiko dute. Gorka Mujikak zuzenduko du, eta azken urteotan beza-la, bihar ere gonbidatu berezi bat izango dute:

Ruben Simeó tronpeta jolea. Ondorengo piezak joko dituzte: *Palladium*, *Can't help falling in love*, *Concierto para una sola voz*, *Dig down deep*, *Cinema paradise*, *Historia de un amor*, *Green hornet*, *Fandangueria*, *Livin' on a prayer* eta *Super troupier*.

Talde mistoetan lehiatuko dute LaRoita erronka

LaRoita erronka erakargarriago egiteko berri-tasunak sartu zaleak dira antolatzaileak, eta orain arte banakakoa izan den lehia talde-kakoa bihurtu dute estreinakoz. Datorren urteko udan jokatu dute arren, dagoeneko zabalik dago LaRoita erronkaren seigarren ekitaldirako izena emateko epea. Iaz emakumezkoak aritu ziren lehian lehendabizikoz (Nerea Sasiain eta Ainara Burunza)

Taldeak hiru lagunez osatuta egon beharko dira, eta mistoak izan beharko dira. Hau da, gu-txienez emakume bat eta gizon bat egon behar-ko da talde bakoitzeko. Gainera, antolatzaileek zehaztu dutenez, "lagunartekoak" izan beharko dira taldekideak, hau da, kuadrilla, kirol talde edo kinta berekoak, edo bikote harreman batean daudenak, bestela. Erronkan egin beharreko kirol jarduera joan diren edizioetakoak izango da, baina oraingoan taldekide bakoitzak kirol diziplina ba-karra osatu beharko du. Interesa dutenek aben-duaren 14rako eman beharko dute izena LaRoita-koek Instagramen duten kontuaren bidez. Gabon Zahar Eguneke azokan emango dituzte ezagu-

tzera erronkarren seigarren ekitaldiko partaideak zein diren, herrian zabalduko dituzten kartelen bidez. Merkatu plaza aurrean postua ere ipiniko dute, eta errifak saltzen arituko dira.

Luken Beitiari eta Josetxo Arakistaini aitortza egin die Jo ta Suak

Realeko jokalaria Luken Beitia bertatik berta-ra ezagutzeko saioa egin zuten joan zen egue-nean musika eskolako auditoriumean, Elgoibar-ko realzaleen Jo ta Sua taldeak antolatuta. Jon Gurrutxaga kazetari eta musikari elgoibartarrak

elkarriketatu zuen Luken Beitia. Realeko jokalaria ohi Markel Bergararen eskutik oroigarria ere jaso zuen Beitiak. Era berean, Josetxo Arakistain ere gogoan izan zuten eta haren familiari beste oroi-garri bat eman zioten antolatzaileek.

Iosu Rodriguezek bosgarren postua lortu du Munduko Kulturismo Natural Txapelketan

Iosu Rodriguez (ezkerretik hirugarrena) gainerako lehiakideekin.

Iosu Rodriguez kulturista elgoibartarra gorputz-arima aritu da asteburuan Dubain jokatu zuten World Natural Games ICN munduko txapelketarako prestatzen, eta pozik dago lortu duen bosgarren postuarekin. Bere kategorian hamabi lehiakide igo ziren oholtzara, herrialde ezberdinetakoak: Txekiar errepublika, Filipinak, Australia, Polonia, Italia, India edo Iran, besteak beste. "Dubairako lehiakideak nahi nituen, zenbat eta gehiago hobe, eta bete zen nire

desioa. Herrialde askotariko kulturista onenekin alderatu zuten nire gorputzean hainbat hila betean egin dudana, eta asebeteta jaitsi nintzen oholtzatik", azaldu du. Rodriguezek hirugarren postua lortu zuen duela hiru urte Pragatik jokatu zuten Munduko Kulturismo Natural Txapelketan, eta bigarrenengo aritu da aurtengo Munduko Txapelketa batean. Azken txapelketa honek kulturismo lehiaketan jarraitzeko gosea piztu diola dio.

Gimnasia erritmikoko Espainiako txapelketan lehiatuko da Uxue Etxeberria, Ipurua taldearekin

Ipurua Gimnasia Erritmiko taldearen jubenil kategoriako oinarritzko taldeko kideetako bat da Uxue Etxeberria Zabalo elgoibartarra, eta Gimnasia Erritmikoko Espainiako Txapelketan lehiatuko da asteburuan, Castellon (Valentzia, Espainia). Castellora joan aurretik, Gimnasiako Izarrak nazioarteko txapelketan lehiatu ziren Ipuruako hainbat talde, Oviedon (Asturias, Espainia). Jubenil kategoriako taldearekin lehiatu zen Etxeberria, eta hirugarren postua eskuratu zuen taldeak.

Kirolari gorren mahai-ingurua antolatu dute azaroaren 28rako

Gipuzkoako Kirol Egokituen Federazio barruko kirol taldea da Gigorraki. Elgoibarren du egoitza eta kirolari gorren esperientziak azaleratzeko mahai-ingurua antolatu dute azaroaren 28rako, Kultur Etxean (18:30). Iaz egin zuten aurrene-

koz eta Gentzane Ortiz (borroka librea) eta Aitor Bedialauneta (mendi lasterketak) izan ziren hizlariak. Aurtengo, Alaitz Ciarsolo igerilaria eta arku tiraketan aritzen den Aingeru Molina elgoibartarra izango dira.

LANA

Eskaintza

Zenbait produktu katalogo bidez saltzeko pertsona bat behar dugu. 632 721 342

Ile-apaintzailea behar dugu, Mera-ki ile-apaindegirako. Jardun osoko lana eskaintzen dugu, oinarritzko soldata eta komisioekin. Berehala hasteko. 634 26 14 85

Eskaerak

Adinekoak edo umeak zaintzeko prest nago. Garbiketak ere egingo nituzke. Gaixoak ospitalean zaintzeko ere prest nago. 643 505 827

Adineko gizonezkoak zaintzeko prest nago. 614 114 360

Adinekoak zaintzeko prest nago. Titulu soziosanitarioa daukat eta sorterrian erizaina nintzen. 643 505 662

Adinekoak zaintzeko eta garbiketa lanak egiteko prest nago. Orduka edo etxeko langile moduan. Aste-buruetan ere bai. 614 691 011

Edozein lan egingo nuke: adinekoak zein umeak zaindu, garbiketa lanak egin, zerbitzari aritu... Asteburuetan lan egiteko ere prest nago. 614 950 552

Adinekoak zaintzeko prest nago, etxeko langile moduan. 642 852 854

GARAJEAK

Garaje itxia partekatuko nuke. Guasseko errotonda alboan dago, Morkaiku kaletik gertu. Argibide gehiagorako, deitu. 630 850 390

Merkatu txikiko iragarkiak bi astez argitaratzen ditugu. Salmenta eta alokairu iragarkiak ordaindu egin behar dira.

Etxebizitzak, garajeak eta lokalak: 18€ (alokairua) - 22€ (salmenta). Autoak saltzea: 18€ . Bestelakoak: 10€.

Iragarkiari erretratua jarritz gero, 6€ gehiago ordaindu behar dira.

BAZKIDEENTZAKO PREZIOAK: Etxebizitzak, garajeak eta lokalak: 15€ (alokairua) - 20€ (salmenta). Autoak saltzea: 15€.

Bestelakoak: 8€.

Iragarkiari erretratua jarritz gero, 5€ gehiago ordaindu behar dira.

LAGUNAK
colchonería textil hogar

NEGUKO BILDUMA BERRIA!

Koralino eta franela izarak
Sherpa ohazalak
Neguko mantak
Zorro-nordikoak

Zatoz eta ezagutu gure neguko ehunak!

San Roke kalea, 20 - Elgoibar - 943 744 457 - 685 756 978 - www.textillagunak.com

administradores

Consejo Vasco de Colegios de Administradores de Empresas
Euzkoako Enkainak Administrazioaren Kontseilua

ROSA Mª PINTADO

Etxaldean Administrazioarako-Gradu ikasketen arduraduna Alcala de Henareseko Unibertsitatean, eta Gipuzkoa, Bizkai eta Arabako, Errioxako eta Kantabriako ikastetxeetan. Zuzenbidean lizentziatua. Kolegiatu zenbakia: 749

660 969 679
rosapf@telefonica.net

Gure komunitatean, etxejabe guztiek partaide-kuota bera ordaintzen dute komunitateko gastuetarako. Hala ere, etxebizitzaren erdiak gainerakoen baino bi aldiz etxe-aurre handiagoa dute. Jakin nahiko nuke etxe-aurrea konpontzeko orduan, indibidualizazio kontzeptua aplikatu daitekeen gastuak ordaintzeko orduan eta ordaindu beharreko kopurua etxebizitzaren etxe-aurrearen azaleraren arabera kalkulatu, partaide-kuotaren arabera beharrean.

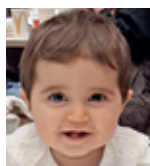
Etxebizitza guztiek zehaztutako koefizientearen arabera ordaindu beharko dute. Zuen kasuan, kontribuzio berdina egin beharko dute denek, koefiziente bera dutelako zehaztuta. Etxe-aurrearen azalera ezberdina izatea, beraz, ezin da salbuespena izan. Legez jasota dago gastuen indibidualizazioa aukera, baina ez zuk aipatzen duzun kasu horretarako. Gastuak indibidualki neurtu daitezkeen kasuetan bakarrik heldu dakiok aukera horri: ur kontsumoa, argindarra, berogailua...Baina kasu honetan ezin da zuk diozun irizpide hori aintzat hartu, fatxada elementu komuna delako. Eta beraz, etxe-aurrearen mantentze-lanen gastuak etxejabe guztien artean ordaindu behar dira, partaide-kuotaren arabera., salbu eraikineren agiri-tan beste irizpideren bat zehaztuta dagoenetan.

AHOLKUA: Oker handia litzateke etxe-aurrearen mantentze gastuak alde horretara ematen duten etxeekin lotzea. Irizpide hori ez dago legeak gastuen banaketarako ezartzen duen arauetan jasota.

AHOLKULARI KOLABORATZAILEA
San Bartolome, 2

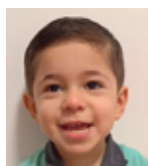
Argazkiak eguazten eguerdia (12:00ak) baino lehen ekarri behar dira **BARRENEKO** bulegora,
barren@elgoibarkoizarra.eus e-postara edo **688 655 658** bidalita.

Zorionak, **Nile**, igandean urte bat egin-go duzulako. Muxuak familia osoaren, eta bereziki, ahizpa Noraren partez.

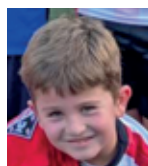
Zorionak, **Peio**! 8 urte gure bizitzak alaitzen. Ikas-ragarri maite zaitugu.

Zorionak, **Edgar**! Mai-tasunez eta bihurrieriaz beteriko 2 urtetxo! Gure altxor txikia zara.

Zorionak, **Manex**! 5 urte handi! Segi horrela, txapeldun! Askok maite zaitugu. Familiakoen partez.

Zorionak, **Danel**, artista, astelehenean 10 urte bete zenituelako. Muxu handi bat familiakoen partez! Segi horrela, txapeldun!

Zorionak, **Inge**! Bihar, 6 urte, eta, amamak urte batzuk gehiago. Oso ondo ospatuko dugu zuen eguna elkarrekin.

Erretratu bakarrek agurra: 4,50€. Argazki bikoitza: 7€. Hirukoitza: 9€. Hiru lagunetik gorako taldeak: 15€.

ELGOIBARKO IZARRAKO BAZKIDEENTZAKO PREZIOAK

Erretratu bakarrek agurra: 3,50€. Argazki bikoitza: 6€ Hirukoitza: 8€. Hiru lagunetik gorako taldeak: 12€.

Jarri ezazu zure publizitatea
BARREN astekarian edo
barren.eus webgunean

 943 743 704
 688 769 657

barren.publi@elgoibarkoizarra.eus
 Aita Agirre Kulturunea, 3, 3 ezk.
 20870 ELGOIBAR

Galdetu prezioak eta gustura erantzun dizugu.

EXPRESS ESKAINTZAK!

HELP FALSH IOT V16 BALIZA

39 €

- Led Teknologia
- DGT 3.0 konektibitatea
- IP54 babesa
- 2,5 ordu larrialdi-moduan
- Geo lokalizazio anonimoa
- 1 km-tara eta 360°-tan ikusten da

2026an nahitaezkoa izango dela ohartarazi du DGTk

MILARBIRE
 Ubitarte, 11 - 943 741 487 - bire@milar.es
 Dendako prezioak. Produktuak agortu arte.

21 BARIKUA

17:00 Odol ateratzea, Mendaron. Txanda hartzeko: *gotatanta.eus* edo 632 403 795.
18:00 Gurasoentzako barreterapia tailerra, Mendaron. Udaletxeko udalbatza-aretoan.
19:00 Antzerkia: 'Arizona'. Txalo produkzioak taldearen eskutik. Herriko Antzokian.

22 ZAPATUA

08:00 Mantenu eta garbiketaren lanak, Atxurtrails taldeak deituta. Mercadonako aparkalekuan batuko dira.
10:00 Udal musika bandaren kalejira, Santa Zezilia Eguna ospatzeko.
13:00 Udal musika bandaren Santa Zezilia Eguneko kontzertua. Herriko Antzokian.

23 DOMEKA

18:00 'Manttalingo alaba'. Musika, dantza eta antzerki emanaldia. Mendaroko San Agustin kulturgunean.

24 ASTELEHENA

16:00 Desira: sexu aholkularitza zerbitzua. Lilan. Txanda hartzeko: 688 698 143 / *desiraelgoibar@gmail.com*
18:00 Hausnarketa saioa: 'Indarkeria bikarioa'. Lilan.
19:00 Ipuin kontaketa saioa, helduentzako. Ines Bengoak emango du saioa. Gotzon Garate Udal liburutegian.

25 MARTITZENA

18:00 Elkarretaratzea: Indarkeria matxistaren kontrako eguna. Mendaron, Herriko Enparantzan.
19:00 Elkarretaratzea: Indarkeria matxistaren kontrako eguna. Kalegoen plazan.

26 EGUAZTENA

18:00 Hitzaldia: 'Jokabide suizidak eta autolesioak nerabean'. Zurrumbiloba proiektuaren barruan, Jon Garcia Ormaza psikiatrak emango du. Elgoibarko Udalbatza aretoan.
19:00 Hitzaldia: 'Amaiurko bidea'. Morkaikoren udazkeneko mendi zikloaren barruan emango du Ekaitz Maiz mendizaleak. Aita Agirreko areto nagusia.
19:30 Bilera irekia, Mendaroko Herriko Enparantza peatonalizatzeari buruz. Mendaroko udalbatza-aretoan.

27 EGUENA

18:00 Sendabelarre buruzko ikastaroa. Lilan.
19:30 Bilera irekia, Mendaroko Herriko Enparantza peatonalizatzeari buruz. Merkatari eta ostalarientzat. Mendaroko udalbatza-aretoan.

28 BARIKUA

18:00 'Txillarreko sukaldaria' dokumentalaren aurkezpena, Mendaron. San Agustin kulturgunean.
18:30 Kirolari gorren II. mahai-ingurua. Kultur Etxeko hitzaldi gelan.
18:30 7. arteari buruzko kafe tertulia. Lilan.
20:30 Antzerkia: 'Jo'. Herriko Antzokian.

I. URTEURRENA

Josefina Urbieta Oyarzabal

2024ko azaroaren 21ean hil zen, 78 urte zituela.
Haren oroimenez I.urteurreneko meza izango da, domekan, azaroaren 23an, 12:30ean, Mendaroko Garagartza parrokian.
Joango zaretenoi, alde zuretik eskerrak.

Zinea (Herriko Antzokian)

'La deuda'

22 zapatua: 19:00 / 22:15
23 domeka: 19:00
24 astelehena: 21:00

'La princesa orgullosa'

23 domeka: 16:30

2025eko botika ordutegiak:

09:00-13:00 / 16:00-20:00
GUARDIAK: Egunez: 09:00-22:00
Larunbatak: 09:00-14:00 (■)

AZAROA

21 BARIKUA	Arriola
22 ZAPATUA	■ Fernandez
	■ Barrenetxea
23 DOMEKA	■ Fernandez
24 ASTELEHENA	Yudego
25 MARTITZENA	■ Oruesagasti
26 EGUAZTENA	Barrenetxea
27 EGUENA	■ Soto
28 BARIKUA	Garitaonandia

2025 urte guztian, gauez: Mikel Lekunberri Alberdi.
Isasi, 31 (Eibar) - 943 204 230

■ Fernandez: Herriko Enparantza,4 Garagartza (Mendaro) 943 756 142	■ Soto Rekalde, 1 (Soraluze) 943 751 638	■ Oruesagasti: Kalebarren, 9 (Soraluze) 943 751 384
---	---	--

Bueltan da ELGOIBARKO IZARRAREN

TONBOLA

1.500 erregalu baino gehiago...

Abenduaren 24an, 11:00etatik aurrera,

Elgoibarko Izarraren tonbola
jarriko dugu Kalegoen plazan.

Koademoak

Bidaletarako
kit-ak

Marrazkiak

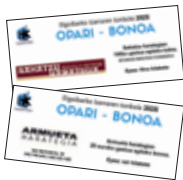
Kafetera

Ikurrinak

Futbol taldeen
kamisetak

Harategietarako
bonoak

Panpinak

Janaria biltzeko
zorroak

Pizza ebakitzailea

643 499 169

943 741 626

elgoibarkoizarra@elgoibarkoizarra.eus

Andoni Segundo

Basarteko ginkgoak: dinosauroen garaikideak

Ginkgo biloba

1 945eko abuztuaren 6an, estatubatuarrek Hiroshiman jaurtitako bomba nuklearrak 140.000 pertsona baino gehiago hil zituen, eta ia bizitza mota guztiak suntsitu zituen 3 km-ko erradioan. Hala ere, hurrengo urteko udaberrian, handik kilometro batera, ikertzaile batzuek zuhaitz batzuk aurkitu zituzten berriro sortzen. Ginkgo bilobaren ale batzuk ziren. Zortzi urte lehenago, populazio zibil baten aurkako lehen bonbardaketan Gernikako haritzak bezala bizirik iraun zuten.

Horregatik, Ginkgo zuhaitz sakratua da kultura askotan, erresistentziaren eta itxaropenaren sinboloa.

Jurasikoan dinosauroekin batera bizi zen espeziea da, eta gaur egunera arte iritsi da. Ikertzaileek uste dute bere defentsa sistemari esker jasaten dituela gaixotasunak, parasitoak, kutsadura eta baita erradiazio atomikoa ere.

Hostoek abaniko itxura dute, batzuetan tximeleta itxura ematen dioten bi lobulu oso nabarmekin. Hortik "*biloba*".

Antzinako elezahar batek dioenez, egun batean zuhaitzek haizeari erronka jo zioten eta honek haserretu eta urakan bat sortu zuen, hosto guztiak erauzi eta beste animalia batzuk ere arrastaka eramanez. Ginkgo batek, tximeleta-hodei bat hiltzeaz zegoela ikusirik, adar meheak zabaltu eta aterpea eskaini zien. Ekaitza amaitu zenean, berriro hegan egin ahal izan zuten. Udaberria iritsi zenean tximeletak zuhaitz biluzira itzuli ziren, eta hosto bihurtu ziren.

Udazkenean, hostoen kolore berde distiratsua urre koloreko tonura pasatzen da, ia denak aldi berean erori baino lehen. Fenomeno hori egun edo ordu gutxitan gertatzen da, bere inguruan urrezko alfonbra bat osatuz.

Ugaltzeko era ere berezia du ginkoak ez baititu benetako fruituak ematen, obuluak baizik. Horiek usain txarra dute usteltzen direnean. Horregatik, lorategietan eta parkeetan arrak bakarrik landatzen dira. Aitzitik, haziak jakitzat hartzen dira Txinako eta Japoniako sukaldaritzatza tradizioaletan.

Hosto lehortuen estraktuak klinikoki frogatutako ezaugarriak ditu, zahartu ahala oroimena eta funtzio kognitiboak eta intelektualak mantentzen laguntzen dutenak. Dementzia arina tratatzeko erabiltzen da, baina ez du balio gaixotasuna geldiarazteko. Belar-dendetan eta farmazietan saltzen da.

Mirets dezagun zuhaitz magiko hau eta bere urrezko hostoen ikuskizuna Basarteko skate-pistaren ondoan eta imajina dezagun "tximeleta" horiek adarrak utzi eta hegan hasten direla.

Danobatgroup-ek euskararen eguna ospatzeko lehiaketa kaleratu du aurten berriz ere

- **Euskaraz izango gara** leloa mantenduz, aurten ere Danobatgroup kooperatiba taldeak Euskararen Nazioarteko Eguna ospatzeko lehiaketa antolatu du. Lehiaketa kooperatiba taldeak lantegiak dituen herrietako herritarrei eta orokorrean gizarte osoari zuzenduta dago.
- Orain **25 urtetik** hona ari da kooperatiba taldea bere egunerokotasuna euskaraz izateko lanean, eta Euskaraz izango gara leloak modu argian jasotzen du erabaki eta konpromiso hori.
- Esku artean dugu hurrengo ziklo estrategikorako **2025-2028 euskararen plan estrategikoa**, eta onartutako erronka eta helburuen markoan kokatzen da lehiaketa.

Danobatgroup industria taldea espezializatuta dago makina-erreminten fabrikazioan, balio erantsi handiko osagaien fabrikaziorako garapenetan, giltza eskura erako ekoizpen sistemetan eta zerbitzu teknologikoki aurreratuetan.

Taldea fabrikazio aurreratuaren esparruan erreferenteak diren Danobat, Soralue eta Goimek enpresek osatzen dute, Ideko bere partner teknologikoarekin batera.

Danobatgroupek harreman sare zabala du eta lanerako hizkuntza asko erabili eta kudeatzen ditu. Baina Euskal Herriko lantegietako langile, hornitzaile, bezero, ikastetxe, administrazio eta abarrekin euskara erabiltzeko erabakia hartua du, eta horren adierazgarri dira taldeko kooperatiba guztietan euskararen erabilera bultzatzeko dituen planak eta lortutako **Bikain Euskararen Kalitate Ziurtagiriak**.

Euskaraz izango gara da Danobatgroupek etorkizunerako aurreikusten duen agertokia, eta hori errealitate bihurtzeko lanean ari da, bai eguneroko lanean, eta bai ikerketa eta garapenean, teknologia berrietan, elkarren arteko harremanetan... Baina, egunerokotik haratago, gizarteari ere euskararekiko duen konpromisoaren berri eman nahi dio Danobat-

groupek. Ildo horretan, Danobatgroupek inguruan garatzen diren hainbat ekimenetan parte hartzen du, eta ekimen sozial horietako askoren sustatzailea ere bada.

Aurten, gainera, Danobatgroup-ek mugarriz berezia ospatuko du: 25 urte bete dira taldeko enpresetan euskara plana martxan jarri zenetik. Urteurren hori gogoratzeko, abenduaren 3an – Euskararen Nazioarteko Egunean– ekitaldi interno berezi bat egingo dute, konpromisoaren historia eta etorkizuna azpimarratuz. Era berean, egun horren garrantzia azpimarratzeko eta gizartearekin konpromisoa partekatzeko, kooperatiba taldeak aurten berriz ere **Euskararen Eguna ospatzeko lehiaketa** antolatu du. Lehiaketa enpresak dituen herrietako herritarrei eta oro har gizarte osoari zuzenduta dago.

Lehiaketan parte hartzeko, ondorengo helbidetan sartu behar da: inkestak.danobatgroup.com/index.php/499458

Abenduaren 3ra arteko epea egongo da lehiaketan parte hartzeko, eta erantzun zuzena eman dutenen artean **Belaustegi Baserrian 2 pertsonentzako bazkaria** zozkatuko da.

 DANOBATGROUP

euskaraz izango gara

Sartu lehiaketaren estekan, erantzun galderak eta irabazi bi pertsonentzako menua Belaustegi Baserrian.

inkestak.danobatgroup.com/index.php/499458

HARTU PARTE DANOBATGROUP-EN EUSKARAREN EGUNA OSPATZEKO LEHIAKETAN!

PARTE HARTZEKO AZKEN EGUNA

2025ko abenduak 3 | 00:00h

DANOBATGROUP | DANOBAT | GOIMEK | SORALUCE | IDEKO

Bi emakumetik batek indarkeria jasan du Euskadin

Ez da
zure arazoa
soilik,
gurea ere
bada

azaroak

25

Emakumeen
kontrako indarkeria
Desagerrarazteko
Nazioarteko Eguna

DEITU, LAGUNDUKO ZAITUGU 24 h

900 840 111

araba álava
foru aldundia diputación foral

Bizkaia
foru aldundia diputación foral

GIPUZKOA
Ekin, Zaindu, Biz!

EUDEI
EUSKAL UNIVERSITATEA
UNIVERSITAT EUSKALIA